

Informació i Procés Documental

2013/2014

Codi: 42962

Crèdits: 6

Titulació	Tipus	Curs	Semestre
4313816 Biblioteca escolar i promoció de la lectura	OT	0	2

Professor de contacte

Nom: Maria Pilar Cid Leal

Correu electrònic: Pilar.Cid@uab.cat

Utilització d'idiomes

Llengua vehicular majoritària: català (cat)

Prerequisits

Cap

Objectius

Els objectius principals d'aquesta assignatura són oferir els fonaments teòrics i pràctics necessaris que permetin:

- Conèixer quina és la funció i objectiu de l'anàlisi dels documents.
- Familiaritzar a l'estudiant amb l'utilatge terminològic i conceptual propi de l'anàlisi documental.
- Conèixer els fonaments terico-pràctics a partir dels quals s'elaboren els instruments de recuperació de la informació.
- Aprendre a analitzar formalment els documents.
- Introduir els conceptes bàsics de l'anàlisi i representació de contingut dels documents i presentar les característiques fonamentals de les Llistes d'encapçalaments i la CDU.
- Conèixer e-Pergam.

Competències

Biblioteca escolar i promoció de la lectura

- Desenvolupar habilitats de comunicació i de relació interpersonal per gestionar els projectes entre els diversos integrants de la comunitat educativa.
- Dominar els processos de tractament de la informació i organització dels recursos impresos i electrònics de la biblioteca.
- Dominar i aplicar les TIC en els processos de gestió i difusió en un context de biblioteca 2.0.
- Incorporar les TIC per aprendre, comunicar i compartir en contextos educatius.
- Que els estudiants siguin capaços d'integrar coneixements i enfrontar-se a la complexitat de formular judicis a partir d'una informació que, tot i ser incompleta o limitada, inclogui reflexions sobre les responsabilitats socials i ètiques vinculades a l'aplicació dels seus coneixements i judicis

Resultats d'aprenentatge

1. Conèixer i identificar els processos de la cadena documental.
2. Conèixer i saber usar les aplicacions de gestió automatitzada de biblioteques de més difusió en l'entorn.
3. Desenvolupar habilitats de comunicació i de relació interpersonal per gestionar els projectes entre els diversos integrants de la comunitat educativa.
4. Fer l'anàlisi formal i de contingut de diferents tipus de documents.

5. Incorporar les TIC per aprendre, comunicar i compartir en contextos educatius.
6. Que els estudiants siguin capaços d'integrar coneixements i enfrontar-se a la complexitat de formular judicis a partir d'una informació que, tot i ser incompleta o limitada, inclogui reflexions sobre les responsabilitats socials i ètiques vinculades a l'aplicació dels seus coneixements i judicis
7. Usar les normatives internacionals i els llenguatges documentals que possibiliten la catalogació dels documents.
8. Utilitzar sistemes informatitzats de gestió documental i saber optimitzar-ne les prestacions.

Continguts

1. Conceptes bàsics de l'anàlisi dels documents

- Objectius de l'anàlisi documental.
- Eines per a la recuperació de la informació: el catàleg.
- El registre documental: funció, estructura.
- Tipus d'entrades i punts d'accés.
- L'estandardització de l'anàlisi formal. Les ISBD (International Standard Bibliographic Description) i les AACR (Anglo-American Cataloging Rules).
- L'intercanvi d'informació en format llegible per ordinador: el format MARC (Machine Readable Catalog).

2. Anàlisi formal: la descripció documental

- Estructura i elements de la descripció documental.
- Nivells de descripció.

3. Els punts d'accés bibliogràfics.

- Tria i forma dels punts d'accés
- Els catàlegs d'autoritats

4. Introducció a l'Anàlisi de contingut i als llenguatges documentals

- La identificació del contingut dels documents
- Tipologies de llenguatges documentals
- Principis fonamentals de les Llistes d'encapçalaments de matèria
- Característiques bàsiques dels sistemes de classificació. La CDU (Classificació Decimal Universal).
- Resums. Tipologies i característiques

5. La catalogació amb E-pergam

Metodologia

- L'assignatura té caràcter semipresencial. D'acord amb això, la dedicació setmanal contempla dues sessions de tres hores: una sessió presencial que s'imparteix a l'aula els dimecres de 17:30 a les 20:30 (en total 18 hores); i una altra sessió de treball a casa per a l'elaboració dels exercicis i les pràctiques (18 hores). La resta d'hores, fins a les 150, són de treball autònom de l'alumne per a la preparació i estudi dels materials i els solucionaris dels exercicis ja realitzats.

- Es combinen continguts teòrics amb l'aplicació pràctica dels coneixements adquirits a través de diversos exercicis presencials i autònoms.

- Lectures complementàries de bibliografia i altres materials recomanats a cada bloc de continguts.

- Els alumnes disposaran dels apunts bàsics de l'assignatura a través del Campus Virtual. Així mateix, en aquest campus es penjaran els enunciats dels exercicis i els solucionaris.

Activitats formatives

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tipus: Dirigides			
Sessions presencials	18	0,72	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8
Tipus: Supervisades			
Exercicis avaluatius	58	2,32	1, 2, 4, 5, 7, 8
Tipus: Autònomes			
Estudi i treball autònom complementari	0	0	1, 2, 3, 4, 6, 7, 8

Avaluació

L'assignatura adopta el sistema d'avaluació continuada que consistirà en la realització de diversos exercicis parcials de catalogació i ús de E-pergam i un exercici final de síntesi.

Les dates de lliurament es concretaran a classe. Aquests exercicis proporcionen el 70% de la nota final. L'altra 30% el proporciona l'assistència i participació activa a les classes presencials.

Activitats d'avaluació

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Assistència i participació activa a les classes presencials	30%	18	0,72	1, 2, 3, 4, 6, 7, 8
Exercici 1. Catalogació formal (I)	5%	6	0,24	1, 4, 7
Exercici 2. Catalogació formal (II)	5%	6	0,24	1, 4, 7
Exercici 3. Encapçalaments bibliogràfics	5%	6	0,24	1, 4, 7
Exercici 4. Indexar amb la LEMAC	5%	6	0,24	1, 4, 7
Exercici 5. Classificar i resumir	5%	6	0,24	1, 4, 7
Exercici 6. Pràctica amb E-pergam	5%	6	0,24	1, 2, 4, 7, 8
Exercici de síntesi	40%	20	0,8	2, 4, 7, 8

Bibliografia

Generals

Carreras, Concepció; Martínez, Concepció; Rovira, Teresa. (1987). Organización de una biblioteca escolar, popular o infantil. 2ª ed. Barcelona: Paidós.

Cid Leal, Pilar; et al. (2009). Fonaments de llenguatges documentals. Barcelona: UOC Universitat Oberta de Catalunya.

Clausó García, Adelina. (2001). Manual de análisis documental: descripción bibliográfica. 2ª ed. corr. y

aumentada. Pamplona: Eunsa.

Díez Carrera, Camen. (2005). La Catalogación de materiales especiales. Gijón: Trea.

Estivill Rius, Assumpció; et al. (2004). Manual d'exemples de catalogació: MEC [CD-ROM]. Barcelona: Universitat de Barcelona. Disponible en versió electrònica a: <<http://bd.ub.edu/mec/>> [Darrera consulta: 16/01/2013].

Garrido Arilla, Mª Rosa. (1996). Teoría e historia de la catalogación de documentos. Madrid: Síntesis.

Pinto Molina, María. (2001). Análisis documental: fundamentos y procedimientos. 2^a ed. rev. y aumentada. Madrid: Edema.

Slype, Georges van. (1991). Los lenguajes de indización: concepción, construcción y utilización en los sistemas documentales. Madrid: Fundación Germán Sánchez Ruipérez: Pirámide.

Normatives

Clasificación Decimal Universal (CDU): edición abreviada de la Norma UNE 5001:2000: incluye las modificaciones de la Norma UNE 5001:2004/1M. (2004). Traducción del Master Reference File realizada por el Centro de Información y Documentación científica (CINDOC); adaptada por Rosa San Segundo Manuel. 2^a ed. Madrid: AENOR.

Llista d'encapçalaments de matèria en català [en línia]: LEMAC. (2002-). Disponible a: <http://www.bnc.cat/lemac/> [Darrera consulta: 06-09-2011].

Regles angloamericanes de catalogació: traducció de les Anglo-American cataloging rules, second edition, 2002 revision, 2005 update. (2005). Preparades sota la direcció de The Joint Steering Committee for Revision of AACR; versió catalana d'Assumpció Estivill i Rius. 2a ed., rev. 2002, actualització 2005. Barcelona: Biblioteca de Catalunya.

Regles angloamericanes de catalogació: traducció de les Anglo-American cataloging rules, second edition, 1988 revision (AACR2). (1996). Preparades sota la direcció de the Joint Steering Committee for Revision of AACR; editades per Michael Gorman i Paul W. Winkler; versió catalana a cura d'Assumpció Estivill i Rius. Barcelona: Biblioteca de Catalunya; Vic: Eumo.